

SOČA

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošljana.

vse leto . . . 15 K

Posamične številke stanejo 10 vin.

V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Gorškem in Gradščanskem“ in dvakrat v letu „Vožni red železnic, parnikov in poštinih vozov.“ Na naročila brez dopolnjenega naročnine se ne oziramo.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Rabčič) tiska in zal.

VABILO

na

JAVNI LJUDSKI SHOD,

ki bo

v nedeljo, dne 2. oktobra t. l. ob 10. uri predpoldne

v dvorani hotela Central

PREDMET:

Ljudsko štetje.

Pripravljali odbor.

Poskuševališče za pridelovanje zelenjave.

(Sovodnje).

Letošnjo spomlad je ustanovil pri nas deželni odbor poskuševališče za pridelovanje zelenjave, kakoršno ima v Furlaniji, samo tam v veliko večjem obsegu.

V ta namen je vzel v najem štiri njive zemljišča, katero so takoj globoko preorali. Poslal je izurjenega in večšega vrtnarja, kateri spretno vodi in praktično kaže, kaj in kako se prideluje z vspehom raznovrstna zelenjava. Škoda le, da ne moremo tam dobiti sadik, ker jih nimamo; ravno to pa bi pri nas pospešilo pridelovanje zelenjave.

Pravi, da jih mora še sam kupovati in za nje potrošiti precejšnje svote. Mesto da bi jih sami prodajali, ker mi v Gorici nočejo naročiti semen — sami jih najbrže ne sme — ali mi jih naročijo prepozno, da poide čas potem za sajenje takih sadik.

Iz tega se vidi, da gospodje v Gorici zavirajo namen, za kateri je postavljen ta vrt, namesto da bi vsi skrb obrnili v to, da postane v vsakem obziru res vzorno poskuševališče za zelenjadstvo.

Kapital, katerega zлага, davkoplačevalci v blagajnah, od katerega le majhna drobtina pade za dobrobit kmeta, s takim zaviranjem plodnosnega dela ne nese tistih obresti, kakor bi jih moral.

Vsakdo je lahko prepričan, da je ustanovil deželni odbor to poskuševališče za celi slovenski del dežele in ne samo za Sovodnje; zato bi bila tudi njegova dolžnost, javnost opozoriti na to velevažno napravo in razglasiti natečaj za sprejem učencev.

Niti tega ni storil, potem čemu ustanavljati tako dragoceno napravo, od katerih širna javnost nima nikake koristi.

S tako zanikernostjo pri dež. odboru ne pridemo nikamor naprej!

S tem se vže naprej opozarjajo naši deželni poslanci, naj pri prihodnjem zasedanju glasno opozore na nedostatke pri kmetijskem uradu deželnega odbora, ki kakor vse kaže hoté zavira plodnosno delo in razvoj vrtnarskega poskuševališča v Sovodnjah.

Kmetovalec.

Dostavek uredništva: Tako pač je pri slavnem deželnem odboru, kjer smo Slovenci zastopani po Berbuču in Stepan-

čiču, kar pomeni toliko, kakor da nismo zastopani.

Na deželnem odboru gospodari Pettarin po Pajerjevih navodilih, ki velevalo, da se iz deželne hiše skrbí za Furlanijo po materinsko, za slovenski del dežele pa po mačehovsko.

V deželnem odboru se godi laška volja. Berbuč in Stepančič nimata druge naloge kot »schweigen und weiter dienen«. Molčita in prvega vlečeta denar. Zato toliko pritožeb proti deželnemu odboru, zategadelj padajo povsodi ostre besede na naslov deželnega odbora. Ali glavna krivca sta slovenska deželna odbornika, ki sta nesposobna za tak posel, sta oba velika strahopetca in obema tudi ni mar za to, da bi se ne delalo iz deželne hiše tako po mačehovsko s Slovenci. Mačehovstvo s Slovenci pa je obseženo v pogodbi Gregorčiča s Pajerjem! Zato gospodari v deželni hiši Pettarin in po njegovi muziki morata plesati tudi Berbuč in Stepančič.

Naj bi malce mislili Berbučevi in Stepančičevi voljci, kakšno škodo so prizadeli naši deželi, ker so pripomogli v deželni odbor dvema nesposobnema, katerima vrhu vsega drugega veže jezik in roke še pogodba Gregorčiča s Pajerjem.

Ljudsko štetje.

V.

V nastopnem podajemo po »Samoupravi« popis, kako se vrši ljudsko štetje in kakor je pri tem postopati.

V deželnem stolnem mestu in v občinah z lastnim statutom, (v naši deželi v mestu Gorica) vrši ljudsko štetje občinski urad. Enako v krajevnih občinah, spadajočih pod okrajno glavarstvo, ki jim radi njih sposobnosti nadoži deželna politična oblast iz-ršitev tega posla.

V drugih občinah vrši ljudsko štetje okrajna politična oblast; sodelovati pa morajo tudi občine.

Postopanje pri štetju je različno, in sicer z ozirom na to, ali se uporabljajo zglasilnice ali ne.

Zglasilnice veljajo le v deželnem stolnem mestu in v večjih krajih, kjer opravljajo ljudsko štetje občine same; končno tudi tam, kjer spozna zajedno občini predstojna politična oblast, zaslišavši občinskega predstojnika, da je krajevnim razmeram primerno, ako se vrši postopanje z zglasilnicami.

Oblika zglasilnic je dvojna, in sicer z ozirom na to, ali se naroči popisovanje stanovanjskih razmer (kar se dogaja v krajih z velikim številom prebivalstva), ali ne.

V občinah, kjer se ne vrši štetje po tom zglasilnic, sestavi števeni komisar, ki ga določi občina pod lastno odgovornostjo, in ki mora biti za ta posel sposoben, po ustnih napovedbah družinskega gospodarja in samostojno živčih posameznikov, nalično zapisnico.

Pouk za izpolnjevanje zglasilnic.

1) Sodelovanje prebivalstva večjih občin pri ljudskem štetju.

V občinah, ki se v njih vrši ljudsko štetje z zglasilnicami, je poverjeno prebivalstvu, da samo poda za upravo in za znanstvo enako važne statistične podatke, ki se dobe s tem, da se izpolni zglasilnica.

2) Kdo mora izpolniti zglasilnice?

Za vsakega najemnika stanovanja mora načeloma imetnik stanovanja izpolniti zglasilnico (ali torebitno potrebno višje število zglasilnic) in si priskrbi od so-stanovalecev, zlasti če ti ne spadajo k njegovi družini, potrebne podatke, ki se imajo vpisati v zglasilnico in ki zadevajo njih ali po njih zastopane osebe.

Da bodo izpovedbe v zglasilnici povsem pravilne in da bodo imela revizija občinskega urada, ki se ima pozneje even-

Kapitan Hatteras

ali

Angleži na severnem tečaju.

Francoski pisal Jules Verne. — Prevel O. J. (Dalje).

Doktor sklence električni tok med žicama, in strašna eksplozija nastane; hiša se strese kakor ob potresu in stene se razmaknejo. Hatteras, Altamont in Bell udero iz smodnišnice in se pripravijo za streljanje.

A njihovo orožje je bilo nepotrebno: izmed petero medvedov je štiri zadela eksplozija, da so razkosani, raztrgani in ožgani popadali tu in tam, zadnji pa je napol opečen tekkel, kar so mu pete dale.

»Živio, živio, živio!« je zadonelo iz grl Clawbonnyjevih tovarišev, ta pa se jim je smehljaje spustil v naročje.

XIV.

Severna pomlad.

Ujetniki so bili rešeni: silno veselje so kazali in se vneto zahvaljevali doktorju. Staremu Johnsonu je bilo žal za medvedje kože, ki so bile sežgane in nerabne, a to ni vplivalo na njegovo dobro voljo.

Nato so popravljali hišo, ki jo je bila eksplozija precej pretresla. Oprostili so jo ledovja, ki so ga bile nako-pičile zveri in stene zopet sklenili. Urno je napredovalo delo, zlasti ker je orožničar z lepim petjem delal zabavo.

Naslednjega dne se je toplota po hipnem preobratu vetra zvišala do 9° pod ničlo. Veliko izpremembo so kbi občutili živa in neživa bitja. Južni veter je prinesel prva znamenja bližnje pomladi.

Ta toplota je trajala več dni in včasih je toplomer kazal celo samo 1° pod ničlo, če je bil zavarovan pred vetrom; že so se kazala znamenja odmeke.

Led je pričel pokati in slana voda je že brizgala tu pa tam iz razpoklin kakor vodomet v angleškem parku; nekaj dni pozneje je že čisto tečevalo.

Gosti hlapci so se dvigali nad snegom; to je bilo dobro znamenje, da se debele plasti snega kmalu raztope. Bleda solnčna obla je postajala bolj svetla in se je dvigala v dolgih lokih nad obzorjem; noč je bila komaj še tri ure dolga.

Drugo ne manj značilno znamenje so bili ptiči, ki so se v množicah vračali bele jerebice, severne gosi, de-ževniki so s svojim bučajočim kričanjem spominjali mornarje na zadnje pon. Zajci, ki se jih je dalo uspešno loviti, so se prikazovali na obrežju zaliva, kakor tudi severne miši, katerih majhna postava je podobna pravi-m celicam.

Doktor je opozoril svoje tovariše, da so vse te živali pričele izgubljati svojo zimsko črno ali belo perje, da je zamenjajo s poletnim lispom; vidno so se mladiči, in narava jim je nudila hrane, ki je vzklila v obliki mah, maka, krementarice in majhne travice. Popolnoma novo življenje je prodiralo izpod kopnečega snega.

A z nedolžnimi živalmi so se vračali tudi njihovi izstradani sovražniki; lisice in volkovi so prišli, iskaje svojega plena, in tožno tuljenje je odmevalo med krat-kim nočnim mrakom.

Volk teh krajev je zelo soroden psu; laja kakor pes, tako da se varajo najbolj tanka ušesa psov samih; pri-poveduje se celo, da te zveri s tem izvabljajo pse k sebi,

da jih požro. To se opazovali ob Hudsonskem zalivu, in doktor je to lahko izkusil na Novi-Ameriki.

Johnson je skrbno pazil, da ni izpuščal tovnih psov, ki bi se bili lahko ujele v to zanjko. Kar pa Duka zadeva, jih je že mnogo videl in je bil preveč premeten, da bi se bil ujel v volčje žrelo.

Kakih štirinajst dni so je lovili, da so imeli svežega mesa v izobilju; streljali so ptarimigane, jerebice in str-nade, ki so nudili slastno hrano. Lovci se niso oddaljevali od Trdnjave Previdnosti, kajti drobna divjačina jim je kar sama prihajala pod puško; čudovito je oživila si-cer tako tiho obrežje in zaliv Viktorije je postal krasen, da ga je bilo veselje pogledati.

Naslednjih štirinajst dni, odkar so imeli opraviti z medvedi, so se pečali s takimi in enakimi opravili. Od-meke je vidno naraščala in toplota se je dvigala do le-dišča; potoki so pričeli dreti po dolinah in tisoč slapov je hipno nastalo po strmi rebri obrežja.

Doktor je pripravil nekaj zemlje in vsejal vanjo kre-sa, kislice in žličnika, ki izborna delujejo proti skorbutu. Že je videl zeleneti majhne liste, ko se z nepojmljivo hi-trostjo povrne mraz in zagospoduje s svojimi uničujoči-mi posledki.

V eni sami noči je toplomer vsled mrzlega piša pa-del do 22° pod ničlo. Vse je zmrznilo in čarobno so izgi-nili ptiči, štirinožci in dvoživke; tujkne tuljenje so se za-prli, razpoke izginile in led je postal trd kot grant, slapi pa ki so se pri svojem padu strdili, so tvorili dolge kri-stalne sveče.

Silovita izprememba se je izvršila v noči med 11. in 12. majem. Ko je Bell zjutraj pomolil svoj nos v rezki mraz, bi ga bil kmalu ondi pustil.

DOPISI.

Iz kobariškega okraja.

Ujano vršiti, gotovo podlega, se morajo priskrbeti in pripraviti dotične listine, oseb, ki jih je šteti (krstni list, eventualno poročni list itd., domovnica, eventualno posestna knjižica, potni list itd.) Imetnik stanovanja mora koncem zglasilnice s svojim podpisom potrditi, da je vse, kar je dolžan napisati na zglasilnico, po pravici navedel, in sicer tudi v slučaju, ako mu spiše zglasilnico druga oseba. Ako je slučaj, da ne zna pisati, ali, ako radi težke bolezni ali iz drugega razloga ne more podpisati zglasilnice, mora podpisati hišni posestnik ali njegov pooblaščenec. Poslednji mora izpolniti vso zglasilnico, namesto najemnika stanovanja, ako ta ne zna pisati ali se v to ne posluži druge osebe.

Tudi za odsotne najemnike stanovanja mora izpolniti zglasilnico hišni posestnik ali njegov pooblaščenec. Ako razven imena ni mogoče dobiti drugih podatkov, se mora v razpredelu »opombe« navesti, zakaj se zglasilnica ni popolnoma izpolnila.

3) Dan ljudskega štetja.

Ljudsko štetje se vrši po stanju z dne 31. decembra 1910.

Ob vprašanju, katere osebe se morajo izkazati v zglasilnici, in ob izpolnitvi razpredelov, ki zanje veljajo »sedanje razmere«, se mora takoj vzeti za podlago natančno stanje s koncem 31. decembra 1910.

Ako se n. pr. po 31. decembru 1910 rodi otrok, tudi če se ni do tedaj izpolnila zglasilnica, se otrok ne sme vanjo vpisati; ako po 31. decembru 1910., ko se zglasilnica morebiti ni še pisala, umre kdo, se mora dotičnik vendarle sprejeti v zglasilnico: ako v tem presledku dovrši rokodelski itd. učenec svojo učno dobo ga je vpisati kot učenca; ako je kdo v omenjenem času v svojem rednem stanovanju navzoč, ob sestavi zglasilnice pa ne, se ne sme vpisati kot odsoten, marveč kot navzoč.

Vendar pa se morajo osebe, ki so s koncem 31. decembra 1910. na potovanju, šteti kot navzoče v kraju, kjer leta 1911. naprej bivajo ali prenočujejo. Kdor je v omenjenem času iz svojega stanovanja odsoten, ne da bi zajedno kje drugje stanoval ali prenočeval se mora vpisati v zglasilnico, ki je določena za njegovo stanovanje.

4. Kje je šteti osebe, ki imajo več stanovanj?

Stranke, ki imajo stanovanja na več krajih, n. pr. poleti na deželi in po zimi v mestu, se morajo šteti le v stanovanju, ki se v njem nahajajo dne 31. decembra 1910.

(Pride še.)

Kobariški kot. — Družba Kotar-ic in jev. vab. prijatelje Benedikta Slovanca v nedeljo, 2. oktobra na izlet v Prose. Odhod iz Sedla ob 6. uri zjutraj z avtomobilom. Po potrebi se napreže v Breginju drugi in v Logih tretji avtomobil. Oddaljeni izletniki naj pridejo v Sedlo že v soboto zvečer, kjer bodo dobro postreženi z vsem.

Iz goriške okolice.

Iz Sempasa. — Dopisi v »Gorici« št. 52. in št. 66. ne odgovarjajo — respici. Dopisnik se v zadnjem dopisu opravičuje, da se ni dotaknil pevskega zbora; ta človek je čudno kratkega spomina. On ne gleda, je li temeljito z okazi ali lažljivo odgovorjeno. Nadalje se zaletuje dopisnik v ude pevskega zbora, da jih pere! Tudi dobro delo, potrebni smo vsi — prvič, ker se čutimo revne cestinarje — drugič, ker smo polni znoja od trudapolnega dela. Mi smo revni delavci in ne politiki, mi nimamo nikakih podpor za politiziranje kakoršne se dobe pri vas, klerikalci — kadar nas sila do tega prižene, smo prisiljeni zagovarjati se. Ali tako lažljivih podatkov, kakor jih dopisnik opisuje, smo že poprej hladnokrvno pričakovali, ker dobro poznamo klerikalizem. Njih glavna moč, katera goni še klerikalni voz naprej, je — laž in — okrogli cvenk. Dopisnik ne zna deset zapovedi v katerih je zapovedano: ne ubijaj, njemu je vse dovoljeno, saj odpuščanje grehov je na njegovi strani. Tako misli dopisnik, da nas duševno vmori ali temu ni tako lahko — ker celi civilizirani svet dobro pozna sedanji klerikalni sistem. Dopisnik dokazuje v mojem dopisu bogokletstvo. Tudi judje so na tak način Kristusu dokazovali: Boga je preklinjal, smrti je vreden, kaj potrebuje moč več priči! Toraj dol z nami! Kaj treba več dokazov! Ker pa tega veselja prostovoljno ne privoščimo dopisniku, in se tudi veri nismo še odpovedali, svetujemo mu, naj se predstavi cerkvenemu predstojništvu on s svojimi dobrimi farani in temeljito dokaže hudobijo cerkvenih pevcov. Dopisnik zatrjuje, da so vsi zagajali med liberalce, ki berejo cerkvi sovražne liste. Toraj tudi oni dopisnik se sme prištevati k omenjeni masi; komaj pričakuje »Sočo«, na katero potem hitro in lažljivo odgovori. Ob enem se pooblašča dopisnik od naše strani za zaplenjenje listov, da saj on ne zabrede — (saj mi smo že tako izgubljeni) z nami vred v globočino brezna. Nadalje našteva naš svetnik, da se odtegujemo pridigam. Je nekaj resnice na tem, če recimo kdo slučajno zamudi, počaka konec pridige, ker je itak na ozkih stopnicah polno sedečih ljudij. Ali da se je kdaj motilo cerkvene obrede s protigovorom, to je grda laž!

Nadalje se dopisnik izraža, da so vsi tisti liberalni brezverci, kateri raz zidu trgajo volilne lepake kat. izobr. društva. Vprašam pa dopisnika, kako se imenujejo tisti, kateri napredne lepake trgajo? Kaj ne to je izvoljeno ljudstvo, je jasno, to so naši pravi križarji! Se mnogo bi imel poročati in odgovarjati, toda za sedaj naj zadostuje to.

Ud pevskega zbora.

Požar v Sempasu in Ozeljanu. — Predvčeranjem opoldne je začelo goreti pri krčmarju J. Humarju v Sempasu. Zgoraj je lopa, hlev, gosp. poslopje in zraven še tri krave, rešili so samo konje, eno kravo in hišo. Škode je nad 4000 K, zavarovan je bil pa gospodar za malo svoto. Prejšnjo noč je pa gorelo v Ozeljanu. Hlev je zgorel Petru pl. Zuccattu, v hlevu je bilo nad 200 stotov sena.

Iz krminskega okraja.

Iz Biljane. — (Nestrpnost in žaljenje pri krstu. Agitacija za čuke v cerkvi.) V nedeljo dne 18. t. m. je nek. I. Š. dal krstiti svojo novorojenko. Ko so bili sv. obredi pri kraju in je g. župnik vpisoval v krstno knjigo, vpraša omenjenega I. Š. kot očeta, kakšna je njegova hišna štv. Le ta mu odgovori 41; župnik pa, da 44. Ko je pa I. Š. le trdil, da ima 41, mu reče gosp. župnik, 44, na nosu imate 41, šala m! Omenjeni I. Š. radi tega užaljen, skoči brž domov, vzame lestvo in sname hišno štv. Ko jo prinese v cerkev, jo pomoli g. župniku pod nos, in mu reče: sedaj vidite da je 41 ne pa 44! Sedaj ste vi šalam, ne pa jaz! — Ne bi spravljal v javnost tega dogodka; ali storil sem to edino le radi tega, da čitatelji spoznajo nestrpnost našega g. župnika, in pa radi tega, ker je prišel zvečer isti dan bivši naš pristaš A. P. prosit omenjenega I. Š., naj ne pravi nikomur. Ko bi bil I. Š. župnikov pristaš, bi bilo vse dobro, a ker ne trobi v njegov rog, pa lop po njem, in to še celo v cerkvi, v hiši božji! Sramujte se!

Ker sem ravno pri tem, naj bode tudi omenjeno, da mi naprednjaki ne hodimo morebiti le radi tega v cerkev, da smo prisiljeni tam molče poslušati, kako vi, gospod župnik, pri vsaki pridigi udrihate po nas naprednjakih, ter vsujete z raznimi primki, kakor n. pr. »umazana sokolada« itd., pač pa hodimo tja opravljati svoje verske dolžnosti kot katoličani. Agitirajte za svojo čukarijo zunaj cerkve kar hočete, cerkev pa naj bo hiša božja, ne pa kakšna zborovalna dverana — in če servus! Vem, da vas nekoliko podpira tudi bivši naš pristaš g. A. P., kateri misli, da se s tem spravi do ... (za danes le toliko,) ali uverjen naj bo, da se bo še sramoval tega koraka.

Opozarjamo slednjič tudi onega gospodiča bogoslovca tam z Dobrovega, naj se nikakor preveč ne napenja in repenči, da ga ne doleti solnce z maslom na glavi.

Građiva le za vse dovoli torej pazite, da se vreča ne prenapolni, kajti molčali in požirali smo dovolj — sedaj ne več! Na svidenje o priliki — za danes pika!

Kuhati ne znajo,

to smo konstatirali vselej, ko so se postavili na mizo. Pekatelo, ki niso šlo posabno v slast. Zahlevajte zastoj kuharske knjige pri tiskarji Prva kranjska tiskarna, tiskarja v L. Bistrici.

Domache vesti.

Na shodi! — V nedeljo dopoldne se bo vršil v »Centralu« shod, ki se bo bavil z ljudskim štetjem zlasti v Gorici. Ljudsko štetje je velevažno v vsakem oziru; vsi Slovenci in Slovenke v Gorici morajo biti vpisani in vpisane kot Slovenci in Slovenke! Na shodu bo govora o važnosti ljudskega štetja zlasti v goriškem mestu. Zato je želeli najboljše udeležbe iz vseh slojev slovenskega mestnega prebivalstva. Kdor le more, naj pride na shod; zlasti delavski sloji in posl. izmed katerih naj hočejo Lani največ vpisati za Lahe. — Agitirajte, da bo shod dobro obiskan.

Prememba občinskega volilnega reda. — Priobčili smo načrt premembe občinskega volilnega reda, ki pride v razgovor v bližnjem deželnozborskem zasedanju. O tej premembi je mnogo razgovorov po deželi in gotovo je, da bodo tudi debate v deželni zboru, kajti prememba je velevažna ter sega globoko v interese občanarjev. Pozdravljamo razširjenje volilne pravice; ustanovi se četrti volilni razred. Ali v kakli občini s tem četrtim razredom ne bodo zadovoljni. V neki večji občini so računali, da bi prišlo v četrti razred 9 hišincev. Teh devet volilcev bi volilo po določbi § 10. toliko starih in namestnikov kolikor kak drug razred, kajti omenjeni § določa, da starešine in namestniki, ki se imajo izvoliti, se razdele v enakem številu na posamezne volilne razrede. Najstrožji socialni demokrat mora reči, da tako razmerje bi ne bilo pravo. — Ponavljamo, da je prememba velevažna; zato naj pazljivo pregledajo načrt po občinah ter se potem oglašijo pravočasno, da se izvrši taka prememba, ki bo odgovarjala dejanskim razmeram ter se jo bo moglo smatrati za moderno.

Travnjsko zemljišče v Brestovici na prodaj. — Deželni odbor bode, v to pooblaščen od visokega deželnega zastopa, v kratkem prodal travnjsko zemljišče v Brestovici, ki je last deželnega ubožnega zaklada, in ki ga sestavijo parc. št. 414, 490, 525, 530, 531, 533, 1487 in 1488 tvoreče 1. in 7. zemljejknjižno telo vložka št. 310 d. o. Brestovica. Kdor želi kupiti to zemljišče, naj predloži ponudbo deželnemu odboru do konca oktobra. Najmanjša ponudba znaša 400 kron. Deželni odbor.

»O, severna narava!« je tarna doktor malo presenečen »tako so tvoji udarci! Torej sedaj lahko še enkrat pričnem s svojo stvarjo.«

Hatteras je stvar motril manj filozofično, njemu se je le mudilo, da prične zopet s svojim raziskovanjem. A moral se je udati.

»Ali bo ta mraz dolgo trajal?« vpraša Johnson.

»Ne, prijatelj moj,« odgovori Clawbonny »to je njegov zadnji poizkus. Saj veste, da je mraz tu doma in zato se tudi ne da prignati kar tako tebi nič meni nič.«

»Dobro se brani,« de Bell in si tare obraz.

»Da! toda jaz bi bil moral biti na to pripravljen,« odvrne doktor, »in ne bi bil smel razsipati svojega semena kakor nevednež, zlasti ker bi ga bil lahko vsejal za silo ob pečeh v kuhinji.«

»Kako,« prša Altamont, »vi bi bili morali že naprej videti to vremensko izpremembo?«

»Brez dvoma, in to ne da bi bil čarovnik. Jaz bi bil moral svoja semena izročiti neposrednemu varstvu sv. Mamerta, sv. Pafrakcija in sv. Servazija, katerih prazniki se obhajajo 11., 12. in 13. tega meseca.«

»Ali mi morete na primer povedati,« doktor, »reče Altamont, »kak vpliv imajo trije imenovani svetniki na vreme?«

»Zelo velik, če se verjame vrtnarjem, ki jih nazivljejo ledeni svetniki.«

»Zakaj pa to, če smem vprašati?«

»Zaradi tega, ker meseca maja nastaja navadno per-jodičen mraz in ker se toplota najbolj zniža ravno od 11. do 13. tega meseca. To je dejstvo.«

»To je čudno; toda ali se da to razložiti?« vpraša Amerikanec.

»Da, na dva načina. Ali s podmenjo, da pride v tem letnem času med solnce in zemljo več asteroidov, ali pa s tem, ker se tope velike množine snega, ki nujno vežejo

mного toplote. Obe razlogi imata nekaj zase; ali se jih je treba oprijeti? Jaz ne vem; toda če tudi nisem prepričan o vrednosti te razloge, bi bil moral vsaj vedeti za to dejstvo, in bi je ne bil smel pozabiti in izpostaviti svojih rastlin v nevarnost.«

Doktor je prav govoril; mraz je bil hud ves ostali mesec maj, bodisi iz tega ali onega vzroka. Lov so morali opustiti, ne toliko zaradi ostrega mraza, temveč ker ni bilo divjačine; k sreči se ni bila izčrpana zaloga svežega mesa.

Prezimovalci so bili torej znova obsojeni k brezde-lju; njihovo enolično življenje od 11. do 25. maja je prekinil en sam dogodek, huda bolezen, davica, ki je nepričakovano popadla tesarja; po močno oteklah vratnih žlezah in po slabi kožni barvi je doktor kmalu spoznal strašno bolezen; a bil je v tem strokovnjak in bolezen je bila hitro odvrnjena.

Zdravljenje je bilo enostavno in zdravila niso bila daleč; doktor je dal bolniku par kosov ledu v usta; v par urah se je oteklina jela manjšati in slaba kožna barva je izginila; v štiriindvajsetih urah je bil Bell na nogah.

Ko so se čudili doktorjevemu zdravljenju, je ta odgovoril: »tu je davica doma, in kjer je zlo, mora biti tudi lek pri rokah.«

»Lek in predvsem tudi zdravnik,« pristavi Johnson, v čigar oči je doktorjev ugled silno naraščal.

Ob času novega brezdeleja je sklenil doktor s kapitanom se pogovoriti o neki važni zadevi; šlo je za to, da se Hatterasu izbeje iz glave njegova misel, naj bi se odpravili proti tečaju brez šalupe, brez kakršnegakoli čolna ali lesa, kratko brez vsakega sredstva, s katerim bi prepluli morje in zalive.

Hatteras, ki je bil vztrajen v svojih sklepih, se je bil odločno izrekel proti uporabi čolna, ki bi bil narejen iz ameriškega tadje.

Doktor ni vedel pravzaprav, kako bi se stvari lotil, in vendar je bilo nujno, da se zadeva ugodno reši, kajti v mesecu juniju se prične doba velikih izletov. Ko je tako dolgo preudarjal, je stopil nekega dne in Hatterasu in ga ljubeznjivo nagovoril:

»Hatteras, ali me smatrate za svojega prijatelja?«

»Gotovo,« odgovori kapitan živahno, »za najboljšega, celo edinega.«

»Če vam dam en svet,« nadaljuje doktor, »svet, za katerega me ne vprašate, ali ga boste smatrali nesebičnim?«

»Da, ker vem, da se niste nikdar dali voditi od sebičnosti; pa kaj hočete s tem?«

»Pazite, Hatteras, še nekaj bi vas vprašal, Ali verjamete, da sem jaz ravno tako navdušen Anglež kot vi in da ravno tako hlepim po slavi svoje rodne zemlje?«

Hatteras upre presenečeno oči v doktorja.

»Da,« mu odgovori in ga gleda vprašujoče, kam meri s tem vprašanjem.

»Vi hočete prodreti do tečaja,« nadaljuje doktor; »jaz pojmem vašo častihlepnost in soglašam z njo, toda da se doseže ta cilj, se mora ukreniti, kar je nujno potrebno.«

»No, ali dosedaj nisem žrtvoval vsega, da se mi namen posreči?«

»Ne, Hatteras, svoje osebne mržnje še niste žrtvovali in v tem trenutku vas vidim pripravljene, da zavrnete sredstvo, ki je neobhodno potrebno, da pridemo do tečaja.«

»Oh!« odgovori Hatteras, »vi hočete govoriti o tej šalupi, o tem človeku.«

(Dalje pride.)

»Goriška slovenska mladina«
Na redni občinski zbor dne 24. maja so bili izvoljeni v odbor sledeči gospodje: Dr. Fran Ingolič predsednik; Drago Marušič podpredsednik; Mitovan, Domenis tajnik; Rado Kufner blagajnik; Danilo Dekleva blag. namestnik. Za pregledovalca računov sta bila izvoljena gg. A. Podgoršek in K. Uršič.

Kako znajo Lahi loviti Slovence v svoje trgovine. — Priprosta kmetica iz goriške okolice je prišla v laško trgovino jestvin in nakupila blaga za K 3.75 v. Slučaj je naletel, da je stregel tej kmetici ravno eden onih, ki pri vsaki priliki zabavljajo Slovence in jih zmerjajo s »šklaŕi«. Ko je kmetica plačala, ji je podaril škafličico vžigalic Ciril-Metodove družbe z opazko: »da ga ne boš te mislila, da ga nismo tudi mi Slovenci«. — Brez komentarja.

Prismojeni »Corriere« — kar ne more pustiti v miru g. Gabršček. Za vsako notico v »Soči« se zaletijo »Corrierovi« Latinci v njega. Dolg članek je napisal zopet »Corriere« proti g. Gabrščku radi sobotne vesti v »Soči«: da hočejo napraviti Lahi v nedeljo povodno dolhoda podista Dorando Pietri iz Italije v Gorico, demonstracije proti Slovincem. Torej ker je bila taka vest v »Soči«, lop po Gabrščku! Dostojni ljudje bi se obrnili proti »Soči«, če jih je spekla ona vest; ali ker je takih zaman iskati med potomci Romula in Rema krog »Corriera«, se zaletavajo v g. Gabrščka, ki je samo lastnik lista. Je že preneumno, kar uganja »Corriere«, razsodnejši laški liberalci zato zabavljajo na »Corriera« ter jih je sam takega prismojenega glasila; hočejo si ustanoviti nov list. — Interesantno pa je, da se brani »Corriere« irredentizma. Glejte jih junake! V kake namene pa dobiva denar iz Italije?!

Stare stolce in mize kupuje deželni odbor, da se jih porabi za sobe, kjer bodo seje raznih klubov in odsekov v bližnjem deželnozbornem zasedanju. Ljudje se čudijo, kaj po eni strani trati deželni odbor denar, tu pa skopari ter daje rajši starinarjem zaslužek kot pa kakšnemu mizarju. Stara lura naroča vodja pisarne P.

»Črnek« — Rottenmann. — Dobili smo v objavo v »Soči« od 22. IX. se imenuje gorenje-stajersko mestce Rottenmann »Črnek«. Ne vem, kje je avtor tistega članka iztaknil to obliko. (Za kraj Rottenmann smo čitali ime »Črnek« v celj. »Nar Dnevniku«. Opazka ur.) gotovo pa je, da se kraj ni imenoval tako, marveč Črmljene ali Črmenje. Slovenci so prišli v velikem številu na Gor. Staj. proti koncu 6. stol. ter se tam naselili. H koncu VIII. stol. so jih začeli izpodrivati (polagoma) Bajuvarci in Franki, ki so jeli dajati naselbinam germanska imena namesto slovanskih. A še v XI. stol. so imeli nekateri kraji slov. imena, med temi tudi omenjeni R. V listini iz leta 927. se navaja Rottenmann u. — »pri rdečih možeh«; iz l. 1048. pa beremo v listini: »Selce R. v Paltski dolini, slovenski imenovano Cirminach« (beri: v Črmljenah ali Črmenjah). Pri rezijanskih in koroških Slovencih se rabi beseda črmenel, črmljen, črnel, črven v pomenu »rdeč«; torej je slovensko ime Črmenje ali Črmljene po pomenu identično z nemškim Rottenmann: »selo rdečih mož.«. Saj se imenuje tudi gorenjski grad Črnelo v nemščini Rotenpüchel (= »rdeča ali črnela gorica«). Slovensko ime se navaja slučajno šele v XI. stol., živelo je pa najbrž že v VIII. l. Koš....

Iz mesta: »Italijani nam grozijo in nas hočejo pobiti. Delajo tudi na to, da bi nijeden Italijan ne kupil ničesa pri slovenskem trgovcu. Organizujejo naravnost bojkot slovenskih trgovcev in obrtnikov. Škodovati hočejo Slovincem, kjer bi le mogli. Ali navzlic temu vidimo, kako pridno Slovenci obiskujejo Laho; posebno je polna vsaki dan Slovencev in Slovenk iz mest in z dežele znana italijanska manufakturna trgovina v Gorici, o koji je pisala »Gorica«, da »je stopila s slovenskega pozorišča«. Italijan je Italijan. — Po »Corrieru« pisarijo, da nočejo imeti nobenega stika s Slovenci ter da naj jih Slovenci nikar ne hodijo »sekirati«. Zakaj torej jih hodijo še vedno »sekirati« in sem?!

»Goriška slovenska mladina«
Glavni steber in voditelj socijalno-demokratske stranke v Solkanu je razobesil na svoji hiši rdečo in česarsko zastavo v pozdrav škofu ob priliki birmovanja v Solkanu. Brez komentarja!

Slovensko gledališče v Gorici. — Ker sem bil zbran na zadnji sešanki kot režiser nove gledališke družbe iz trgovskih in obrtniških krogov, javljam tem potom vsem igralcem, ki so prevzeli kakov ulogo pri igri »Svoji k svojim«, da se bodo vršile redne vaje vsak drugi in zadnji četrtek v mesecu in sicer na že določenih prostorih. Disciplina mora biti, igra »Svoji k svojim« zahteva od vsakega igralca pazljivost in požrtvovalnost. Naš nastop v tej igri ne sme biti diletantstvo, ki po končani igri ne pusti nobenega globljega utisa, pokazimo, da lahko dosežemo tudi večje uspehe. Zato rej, igralci, vsi pridno k vajam, da bo igra »Svoji k svojim« dne 5. decembra zadovoljila tudi najbolj razvajenega meščana in si pridobila tudi najpriprostejšega deželana! Na delo, gledalcem moramo nuditi lep užitek, ali je pa bolje, da se te težke igre »Svoji k svojim« sploh ne lotimo. Za danes naj zadostuje. Bojслав Kalata, režiser.

Onega Ivana Ceta, ki je streljal na svojo ljubico Doro Maražovo, so že prijeli ter odvedli v zapor.

Dvoje okostij so našli v Gorici ob ulici Novega mosta proti Soči tam, kjer kopljejo pesek. V obeh so bili zobje »dobro ohranjeni. Ko so se dotaknili okostja, se je zdrobilo. Tam okoli dobivajo večkrat kako okostje, in sicer jako staro. Zato se ugiba, kaj bi se bilo tam godilo: ali so to voljaški skeleti ali pa je morda Soča pri kakih velikih poplavih pred stoletji tje zanesla trupla.

Tatvine je bil obtožen 22 letni Leop. Jevšek iz Bat, in sicer, da je ukradel v Solkanu 28 K in srebrno uro ter še neke druge reči. Obsojen je na 6 tednov strogega zapora.

V Gorico je prišel ter se nastanil v enem prvih hotelov neki 25 letni Izidor Hochhauser. Tu se je lepo komodno gibal ali kar nakrat ga je prijela policija ter poslala v Pliberk, kjer ga išče sodnija radi neke sleparije, katero je tam zagrešil.

Kaj stori vino. — V Cerknem je bilo prišlo v gostilni do prepira in pretepa. Alojzij Stucin je sunil z nožem v rebra Ivana Obida, ki je ležal za to en mesec bolan. Radi te težke telesne poškodbe je kaznovan Stucin na 3 mesece težke ječe in Obidu mora plačati 600 K odškodnine.

Javni ples se vrši v nedeljo, dne 2. oktobra t. l. v Renčah v prostorih g. Petra Pahorja.

Sokolski vestnik.

»Sokol« v Črnicah priredi v nedeljo dne 2 okt. t. l. plesni venček v društveni telovadnici kot odhodnico »Sokolov« novincev. Ples se vrši v venčkih za ude, njih družine in vabljeni goste. Na zdar!

Odbor.

Žveza narodnih društev.

Pevsko in bralno društvo »Naš prapor« v Pevni priredi v nedeljo, dne 2. oktobra javno tombolo, s koncertom vojaške godbe. Pričetek koncerta ob 3. uri pop. Vstopnina k koncertu 20 vin. za osebo. Po koncertu hode se srečalo. Prvi dobiček je 150 kron, drugi 300 kron. Srečke se razprodajajo po 40 vin. Po dokončani tomboli bo javni ples.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Za nakup gostilen in trgovin

velikih in manjših, se nudi lepa prilika:

1. V nekem večjem kraju blizu Maribora je na prodaj velika gostilna z dvema drugima hišama. V dobrem prometu ob državni cesti Dunaj-Trst. Velika, novozidana gospodarska poslopja, ameriška ledenica, kegljišče. Vsa poslopja so v dobrem stanju. Cela koncesija, zganjetoč, kotel za kuhanje zganja, trafika, pošta v hiši. Za prevažanje pošte dobi na leto 1400 K. Kmalu se vpelje med to gostilno in Mariborom avtomobilni omnibus. Pro-

stori za trgovino s poljskimi pridelki, senom, lesom in za mesarjio. Rodovitnega sveta ob cesti 15 oraloŕ. Cena 49.000 K, plačati lahko je polovico.

2. Tik Celja so 4 gostilne. Cene 200.000 K, 46.000 K, 26.000 K in 14.000 K.

3. V slovenskem delu Koroške gostilna s trgovino, trafiko in lepo kmetijo. Pošta v hiši.

4. V obmejnem kraju Koroške gostilna z dvema hišama, trgovina in 6 oraloŕ sveta. Cena 22.000 K.

5. Restavracija ob Vrbskem jezeru, 2 enonadstropni hiši. Sveta 15 oraloŕ.

6. Gostilna s trgovino in trafiko ob državni cesti na Koroškem. Lepo gospodarstvo s 35 orali sveta. Cena samo 15.000 kron.

7. Gostilna s pekarijo v Kanalski dolini. Precej sveta. Cena 14.000 K, takoj plačati le 2000 K.

8. Stara trgovina s špecerijo, manufakturno, železnino itd. v velikem trgu. Lepa enonadstropna hiša. Cena 50.000 K, plačati je treba le kakih 10.000 K.

9. Za trgovino pripravna hiša v nekem mešanem mestu na Spodnjem Štajerskem, kjer še ni slovenske trgovine, a jo Slovenci komaj pričakujejo.

10. Dvoje veleposestev blizu Maribora. Pri enem je 200 oraloŕ starega smrekovega gozda.

Vsa potrebna pojasnila daje potovalni učitelj Ante Beg v Ljubljani.

Sestanek slov. trgovcev in obrtnikov v soboto zvečer pri »Jeleniu«. — Prihod po večerji.

Cene sladkorju se znižajo. — Baje nameravajo tovarne sladkorja znižati ceno sladkorju z dnem 20. oktobra t. l.

Politični pregled.

V gališkem deželnem zboru so sprejeli resolucijo, v kateri pozivljajo vlado, naj predloži državnemu zboru zakon, ki natančno določi takozvani prenešeni delokrog posameznih občin.

V koroškem deželnem zboru so govorili večeraj o predlogu gospodarskega odseka, naj vlada izloči na Koroškem se nahajajoča državna posestva iz gozdnega in domenskega ravnateljstva v Gorici. Potem so sprejeli protest proti postopanju italijanske oblasti, katera zapleni vso živino, ki prestopi mejo ter jo vrne je proti visoki odškodnini.

Avstrijski zunanji minister Aehrenthal je dospel danes v Torino, kjer se snide z italijanskim zunanjim ministrom San Giuliano.

Rusija naroči za ojačenje vojne flote 20 aeroplanov.

Razne vesti.

Tržaški irredentovec pred porotno sodnijo v Celovcu.

Pred celovško porotno sodnijo se je vršila razprava proti tržaškemu irredentovcu Brnu Ferlugu, in sicer radi dvakratnega zločina po § 65. kaz. zak. Ferluga je rojen v Sisku dne 19. febr. 1880. ter je pristojen v Trst.

Obtožnica pravi: 23. decembra 1909 je dobila tržaška policija ovadbo, v kateri se je sumnilo več oseb, med temi Ferlugo irredentovskih reči, vsled česar se je uvedlo proti njim kazensko postopanje. Ferlugo slika policija kot notoričnega irredentista. Leta 1903. bil zapleten v veleizdajniški proces. Ušel pa je v Italijo. Iz aktov pa je razvidno, da je bil Ferluga tekom l. 1903 v najožjem stiku z irredentovskimi korporacijami v Italiji in da je sodeloval pri ustanovitvi tajnega agitacijskega komiteja. Ta komitej je imel nalogo, agitirati med tržaškim prebivalstvom zoper avstrijsko vlado, povzročiti zoper avstrijsko državo nevarnost od zunaj v

državi sami, pa ljudsko vstajo. Nabiral je tudi prostovoljce, ki naj bi podpirali nameravani napad Garibaldijevih prostovolcev v takozvane »laške province« Avstrije. Iz kaz. postopanja, ki se je vršilo l. 1904 zoper Oskarja Subana in sodruge, je razvidno, da je policija našla 15. julija v prostorih društva »Societa ginnastica« dve bombi. Nadalje je razvidno iz tega postopanja, da je obstojal tak agitacijski komitej pod imenom »Pro Italia irredentista«, ki je imel prej omenjeno zločinsko nalogo. Ferluga je v smislu tega agitacijskega komiteja in da vzbuja irredentovska stremeljenja, 23. maja 1903. v Trstu ob priliki županske volitve nosil na glavnem trgu laško tricoloro, vsled česar je bil obsojen na tri meseca zapora. Da Ferluga sporazumno s svojimi pristaši ni opustil nobene prilike, da razširja irredentovske ideje, dokazuje dejstvo, da je sodeloval pri razširjevanju letaka »XX. decembra« v katerem se proslavlja, 20. decembra 1852. zaradi veleizdaje usmrčen Viljem Oberdank, in v katerem se obenem hujša k sovraštvu napram cesarju, cesarski rodbini in enotni državi. 413 komandov tega letaka je policija konfiscirala. Strokovnjaki so konstatirali, da je Ferluga pisal naslove na kuverte, v katerih so se razpošiljali ti letaki.

Po razpravi, ki je trajala par dnij, je bil Ferluga oproščen obtožbe.

Prebivalstvo Petrograda. — Po najnoveji statistiki šteje Petrograd 1.454.704 prebivalcev, to je 230.060 prebivalcev več nego leta 1906.

Opat — milijonski delavdan. — V Kijevu na Ruskem je obsodila v ječo sodnija opata kijevskega samostana, Malhizeka, ker je poneveril nad milijon rubljev. Sleparil je že osem let.

Rodbinska drama. — V Pruskem Stargardu je po noči odprl v spalnici plinove cevi obče spoštovani občinski starešina Arndt. Družina je spala. On in njegova 22 letna hči sta umrla. Žena in 18 letni osmošolec se pa borita v bolnišnici s smrtjo. Vzrok: poneverba in strah pred kaznijo.

Poroka princezinje Klementine. — Najmlajša hči umrlega belgijskega kralja Leopolda, princezinja Klementina, je potovala v London, kjer se je sešla v svojim zaročencem, princem Viktorjem Napoleonom. Pri bivši kraljici Evgeniji se je določil dan poroke, ki se ima vršiti v kratkem.

Zrakoplovec Chavez, ki je preplul s svojim letalnim strojem Simphon in rabil za ta drzni polet le pol ure, je umrl. To je že 14. žrtev zrakoplovstva tekom enega leta. Geo Chavez je bil rojen v Parizu, vzgojen pa v peruanski državi, domovini svojih starišev. Ni dolgo od tega, ko se je začel baviti z zrakoplovstvom. 8. t. m. je dosegel rekord; poletel je 2680 m visoko. V začetku tekm v Brig-u v Švici, od koder se je imel pričeti polet čez Simphon, je poskušal ta polet Chavez, toda kmalu se je vrnil ter bled in tresoč se rekel: »Bilo je strašno! Zmagovalec v tej tekmi dobi za darilo — smrt!« In res! Preplul je visoki Simphon (2010 m), na cilju v Italiji pri Domodossoli je pa padel 20 m višine in vsled notranjih poškodb par dni pozneje umrl v dobi 22 let. Pred smrtjo so ga položili v posteljo tako, da je gledal na veličastne Alpe.

Mednarodni kongres fiziologov na Dunaju. — Te dneve se vrši na Dunaju 8. kongres fiziologov. Prišlo je 330 delegatov iz celega sveta. Naznanjenih je 200 predavaj.

Najstarejša Dunajčanka. — V nedeljo je umrla v ubožnici na Dunaju 112 letna židinja Katarina Lustig. V njeni rodbini so vsi dočakali visoko starost. Njena stara mati po mame je dosegla 113, po očetu pa 110, leto. Njen brat je bil star 91, njena sestra 90 let. Njena hči ima sedaj 88 let.

(Dalle na četrti strani.)

Žitna trgovina

V GORICI

se odda pod ugodnimi pogoji.

Naslov nove naše upravnistvo

Umor prostitutke v Budimpešti. — V hotelu „Adria“ v Budimpešti je prišel elegantni par, najel sobo in se izdal za lekarnarja Arvay-a z ženo. Drugo jutro je zapustil mož sobo, v kateri so našli službenici mrtvo soprogo. Preiskava je dognala, da je bila umorjena dama prostitutka Roza Klein, morilec je pa iztaknila policija v osebi Viljema Fekete, lekarniškega pomočnika. Ta je svoj čin priznal in izpovedal, da jo je zastrupil radi tega, da jo je lahko oropal. Vzel ji je vse dragocenosti.

Gospa Pasteur umrla. — V Arbois na Francoskem je umrla vdova po znamenitem učenjaku Pasteur-ju, ki je iznašel lečilo proti pasji steklini. Vdova je dosegla 84 leto in bila od 1850 l. poročena.

Dunajski krščanski socialci med seboj. — Meščanski klub dunajskih občinskih svetovalcev je proglasil socialni bojkot nad svetovalcem Hrabo, ki je prvi privlekel na dan krščansko umazano perilo, kar je povzročilo oni senzacionalni kazenski proces vsled tožbe svetovalca Bielohlaweka. Ta poslednji je na skupščini označil Hrabo kakor navadnega laznjivca, ki da ga je tudi sam pok. Lueger preziral. Tudi je obdolžil Hrabo, da se je — poslan v Pariz rudi nekega posojila za mesto dunajsko — tamkaj zabaval na račun občine. Bielohlawek je tudi izjavil, da se ne bo več oziral na Hrabo in ne pojde tudi več pred sodnijo. Aha, aha, lepe reči, ki na daleč smrde!

Strokovna organizacija čeških socialnih demokratov. — Na shodu čeških soc. demokratov v Pragi je bila poleg drugih sprejeta tudi resolucija, da morajo češki socialni demokrati s podvojeno silo delovati za samostojno češko socialnodemokratsko strokovno organizacijo.

Mrtvec, ki govori. — Seveda je ta vest iz Amerike. V Filadelfiji je umrl neki Theodore Bailey. Ob smrtni postelji njegovi sta stali mati in hči. Trije zdravniki so konstatirali nastopivšo smrt ter odšli. Čez nekaj časa pa so se na začetke ustnice gibati, govoril je spočetka neumljivo potem precej razločno. 27 minut je na to narekoval ženi, kako naj naloži kar najboljše svoje imetje ter kako naj vzgoji hčer. Glas je na to opešal ali z roko je dal znamenje, da hoče papir in svinčnik ter je potem napisal še precej čitljivo nekaj besed; potem je otrpnel. V Ameriki se o tem slučaju mnogo govori ter se neverjetni slučaj pojasnjuje s tem, da je pokojnik razpolagal z izredno energijo, ki mu je dala po potrjeni smrti še pol ure življenske moči.

Posledice spora med češkimi in nemškimi socialnimi demokrati. — 26. t. m. se je vršila v jablonskem državnozbornem volilnem okraju volilna borba med nemško-nacionalci in nemškimi socialnimi demokrati, v kateri je zmagal nemški nacionalni župan Glöckner s 6186 glasovi proti socialno-demokratskemu kandidatu, ki je dobil 5085 glasov. Prejšnji poslanec tega okraja je bil socialni demokrat. Poraz socialnih demokratov je omogočilo dejstvo, da so se češki socialni demokrati, katerih je jako mnogo v jablonskem volilnem okraju, vzdržali glasovanja. Razpor med nemškimi in češk. socialisti rodi torej že resne posledice.

Gospodarski razvoj Poljakov na Pruskem. — Ugoden je razvoj Poljakov na Pruskem v gospodarskem oziru. Pred kratkim je izšlo poročilo »Zwiazku spolek zarobkowych« za leto 1909; v tej zvezi je bilo združenih v tem letu 248 društev, za enajst več nego v prejšnjem letu, s 114.732 člani. Zdržižnih deležev je imela zveza za 21 milijonov mark, vkladov 177 milijonov mark. V zvezi niso bila šleska društva, ki tvorijo lastno zvezo.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v. m. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 v. m. Najprejpravilnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Zolko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delih (in celo v mestu) ni bilo ne pozna, ker nikoli ne inserirajo. Škoda ali majhna.

Izgubila se je psilčka „Misa“, bele barve, s črno liso na hrbtu. Oddati jo je proti nagradi Via Ponte nuovo 30, L. nadstr.

Išče se v najem
boljšo gostilno ali
restavracijo
v mestu ali v okolici.
Ponudbe na naše upravnishvo.

Težko je dandanes živeti,
se kolera širi strašno!
Če nočeš za kolero umreti,
pohodi bacile z

„OHO!“

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredl Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DESELO

Najceneje kupovališče srebrnakega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in ševaljare.

Svetilnice. — Ročni veneli. — Mašne knjižice.

Mišna oblačila za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Velika zaloga dvokoles od K 30—300; šivalnih strojev od K 30—250; gramofonov od K 15—1500; plošče od K 1—; vsakovrstnih kmetijskih strojev, orkestri; nov i. t. d. — Mehanična delavnica pri

Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. Novi slovenski ceniki in lepaki za gostilne, kavarne i. t. d. se pošiljajo na zahtevo, poštnine prosti. Najnoveje acetilen svetilke za gostilničarje in društva od 8 K naprej.

Cene brez konkurence.

GORICA

le v Gledališki ul. št. 14

✚ M. Gál ✚

Kilni pasovi. — Preveze za život. Elastične nogovice in preveze za krčne žile. Ortopedični aparati in razne priprave za bolnike. Gumijaste cevi in rjuhe. Irigatorji, termometri, raznovrstni klistirji, zračne blazine in vsi gumijasti predmeti.

Parfumi, mila, glavniki, ščetke za zobe, ogledala, čevlji za deževno vreme in nepremočljivi dežni plošči.

Bretelle. Bretelle.

POZOR!

le v Gledališki ulici št. 14.

! Soj k sojmu!

Ludovik Borovnik
— puškar —

v BOROVLJAH (Ferlach) na Koroškem

se priporoča za nabavo pušk na kroglo in drobni svinec, pušk brez ali z petelinom z najboljšimi strelnimi učinki. — Veliko skladišče samokresov (revolverjev), repetir-pistol, fiobert-pušk in klincev za vsakovrstno zverjad po najnižjih cenah. Imam tudi veliko delavnico za popraviljanje pušk in samokresov. Poprave izvršujem točno, trpežno in v kratkem času. Na vsa v mojo stroko spadajoča vprašanja odgovorim z veseljem ter dajem potrebni svet. Slovenske in nemške cenike pošiljam, ako se mi pošlje natančen naslov franko in poštnine prosto!!!!

One dame
so jako krasne,

ki se umivajo le s Pilnačkovim nedosežnim milom

„LANOL“

ki je na prodaj po 70 vin. kos ali pa škatlja s 3 kosi za 2 K.

To milo, ki je zakonito varovano, izdeluje

J. Pilnaček,

c. kr. dv. založnik v Kralj. Gradu na Češkem.

LANOL se dobiva v Gorici pri sledečih tvrdkah: Toroš Drobnič in drug, Ivančič & Kurinčič, Fran Novak in na Jesenicah pri g. M. Šinkar.

Polenovka!!
(štokliz vrsta paljk).

Od petka naprej se prodaja v trgovini L. Zupančič v ulici sv. Klare močeno polenovko (vrsta paljk).

C. kr. privit.

krojaški kroji

30 let obstoječa strokovna krojačnica za gospode vsakega stanu.

Zaloga usakovrsnega blaga iz inozemskih in čeških tovarnen ter izgotovljenih oblek.

Blago na meter po najnižjih cenah.

— Zaloga blaga —
za sokolske kroje.

Na željo se obleka tudi ukroji. Zaloga orožja in vse oprave k uniformam, kakor tudi za brate „Sokole“, samo v trgovini

M. POVERAJ
v Gorici na Travniku šte. 5.

SUKNA

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian tvorilca za sukno

v Humpolcu na Češkem

Tvorniške cene. Vzorci franko.

Tokajec, kralj vseh vin!

Kar je mleko nežnemu otroku, to je odraslim ljudem pristno tokajsko zdravilno vino! Zdravniško priporočeno, postavnim zahtevam odgovarjajoče tokajsko vino je zdravilo za mlade in stare in ne bi smelo manjkati v nobeni hiši. Čisto, naponarejeno tokajsko vino ozdravlja poselna žolčenja nadloge, pomanjkanje krvi, vstvarja apetit in vzbuja v veliki meri veselje do življenja pri mladih in starih. — Produkcijo vseh naših vin nadzoruje država in ta vina je razglasila visoko kr. ogr. poljedeljsko ministerstvo kot edina zdravilna vina. Zraven zdravilnih uspehov nudi Tokajec tudi izborni užitek! — Da se omogoči vsakomur uživati ta biser med vsemi vini, smo sestavili skrbno dva kolekciji, kateri razpošiljamo v vse kraje franko zabojnine in franko poštnine in sicer

Kolekcija št. I.

steklenica 0,5 l petletnega med. - Samorodec (Samorodner)
" 0,5 l osmletnega " " "
" 0,25 l petletnega med. - samotoča (Ausbruch)
" 0,25 l osmletnega " " "

Kron 9'—

brez kakih drugih izdatkov! proti povzetju ali predplačilu got. zneska.

Kolekcija št. II.

pet steklenic 0,7 l petletnega med. - Samorodec (Samorodner)
" 0,7 l osmletnega " " "
" 0,5 l petletnega med. - samotoča (Ausbruch)
" 0,5 l osmletnega " " "

kron 63-50

brez kakih drugih izdatkov! franco zabojnine in franko postaja, plačati tokom 30 dni od datuma na fakturi.

Akcijaska družba tokajskih vinskih producentov

(Gesellschaft Tokajer Weinproduzenten A. G. Vertriebs-Abteilung)
Budimpešta V., Lipót-körút št. 2.

Odlikovana skoraj v vseh državah! Zahvalna in priznalna pisma od visoke in najvišje gospode.

Dobri zastopniki, ki imajo v visjih krogih znanec in tudi dostop v te kroge, si lahko zagotovijo s priporočanjem naših vin lep zaslužek, oziroma tudi stalno plačo!

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena dne 21. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsake 100 kron; ne menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto zgradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2% večje, stalno naložene pa po dogovoru

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorac«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.